

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Teologická fakulta

Hodnocení bakalářské práce

Název bakalářské práce: Využití výtvarné tvorby ve volném čase dětí

Jméno studenta: Eva Chloupková

Studijní obor: Pedagogika volného času

Akademický rok: 2008/2009

Vedoucí práce: PhDr. Ing. Marie Lhotová, Ph.D.

Oponent:

Obsahová stránka:

Autorka se ve své práci zaměřila na výtvarnou tvorbu jako na prostředek výchovy v rámci pedagogiky volného času. Z hlediska vývojové etapy, která se při práci s výtvarnou tvorbou rozpoznává a respektuje, rozpracovala podrobněji fázi předškolního věku až začátku školní docházky. V rámci popisu vývoje výtvarného vnímání z hlediska intelektuálního rozvoje dětí zpracovala též vývoj dětské kresby. Předložená práce je tedy souběhem znalostí z pedagogiky volného času, výtvarné výchovy, arteterapie, vývojové psychologie a pedagogické psychologie. V tomto směru má práce praktický dopad v tom, jak s dětmi této věkové kategorie metodicky pracovat v rámci výtvarných aktivit s respektem k jejich vývojovým možnostem a k terapeutickému potenciálu relevantních výtvarných technik. V teoretické části textu se autorka zabývá aspekty kresby, které lze z hlediska poznání (event. diagnostiky) považovat za klíčové, část této kapitoly věnuje též symbolům v dětské kresbě a malbě. Dalšími tématy jsou témata zaměřující se na úlohu umění v komunikaci a specifika práce s dětmi ve volném čase se zdůrazněním důležitosti motivace a schopnosti pedagoga podpořit dítě v činnosti. V praktické části jsou ukázky práce s dětmi v základní škole, s nimiž autorka samostatně pracovala v programu, který si připravila. Obsahuje obrázky z pohádky, kresbu postavy a ukázkou Wartegгова testu spolu obecně uváděnými interpretacemi (Základní rozpracování Wartegгова testu) tak, jako v manuálu, což rozhodně není vhodné v pracích uvádět, spíše by bylo vhodné uvést (ačkoliv to jistě není cílem) alespoň povšechnou interpretaci konkrétních ukázek vlastní práce s dětmi, příp. vlastní komentář k užití tohoto testování u dětí. Stejně tak nevidím účelné na obecné rovině vysvětlování dětských kreseb na str. 12 a 13. Nepřesné používání slov na kvalitě práce nepřidá, např. jak rozumět výrazu „validita dítěte“ (str. 16)? a navíc ještě tvrzení, že se ji dozvíme z kresby. Nadbytečné pro bakalářskou práci jsou např. připomínky na str. 34, aby se děti neušpinily, aby si vyhrnuly rukávy..., přitom brouk Pytlík v pohádce, podle které děti malují, „měl barvy na papíře, ale i všude na rukách, na čele, na tvářích i na nose.“

Prezentace práce:

Textová část práce čítá 49 stran, kromě Úvodu a Závěru je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část obsahuje 11 kratších podkapitol, praktická část 4. Jako zdroj použila autorka 9 odborných knih a informace z webových stránek. Přílohová část má 20 stran.

Formální stránka:

Po formální stránce odpovídá práce daným požadavkům hraničně. Kromě většího množství chyb v interpunkci mám nejzásadnější výhradu k absenci citací a zdrojů v textu. V některých částech je absence zvláště závažná (str. 10), příp. vysvětlování symbolů na str. 13. Jistě je autorka sama nevymyslela! V kapitole 2.5 Vývoj dětské kresby (str. 22-26), u vysvětlení prvků v kresbě lidské postavy (str. 27) též chybí zdroj. Jako problematická forma se také jeví kapitola 2.3. Je to forma připomínající rychlé poznámky z přednášky, které jsou mnohdy bez interpunkce a gramatické struktury (např. „vlk a sedm kůzlátek děti jsou vystaveny napospas zlému světu, poučí se“ – str. 12). Chyby v interpunkci a stavbě vět mnohdy stěžují srozumitelnost, např. str. 19: „Jestliže dítě svého otce neakceptuje, nebo se ho bojí. Nakreslí slunce agresivní barvou, tedy (červenou), nebo barvou vyvolávající úzkost (černou).“ Vyskytla se též záměna slov interpretace a identifikace (str. 28), na téže straně záměna „obsahových rysech“ namísto „osobnostních rysech“, několikrát se vyskytla záměna slova perspektiva za chybné perspektivista. Řadu chyb jsem opravila přímo v práci.

Závěry:

Předloženou práci považuji za zdařilé nahlédnutí do oblasti práce s dětmi s využitím výtvarné tvorby, cením osobní zaujetí tématem a vlastní projekt práce na základní škole včetně zvládnutí situace jako pedagoga. Zjišťovala nejen výsledky výtvarné práce, ale též procesualní situace při zvládnutí různých výtvarných úkolů. Praktická část práce byla dobře konzultována a je dobře prezentována. Nedostatky zapříčiněné zřejmě časovým stresem jsou zejména ve formální stránce. Z tohoto důvodu hodnotím známkou dobře.

Případná témata k obhajobě:

1. Mezi druhy výtvarné tvorby je zařazena ergoterapie, což je samo o sobě nejen chybná formulace, ale především chybné zařazení. Mohli bychom vůbec či za jakých podmínek bychom mohli ergoterapii považovat za expresivní terapii? Není též pravda, že je speciálně indikována pro seniory či osoby s postižením.
2. Při obhajobě doplnit či zpřesnit na str. 10 nevyhovující vymezení artefietiky
3. Jak si lze na psychologické rovině představit „vztah dítěte s podsvětím, lidským nevědomím a temnými silami duše“, vede-li vertikála do hlubin spodního prostoru formátu (str. 14)? Zdroj?

Praha 16. 5. 2009

Vedoucí práce:

PhDr. Ing. Marie Lhotová, Ph.D.